

Suomalaisten matkailu

2011, lokakuu

Lokakuussa 2011 suomalaiset matkustivat naapurimaihin

Lokakuussa moni suomalainen suuntasi ulkomaanmatkansa Ruotsiin tai Viroon ja matkat näihin naapurimaihin lisääntyivät 25 prosenttia viime vuodesta. Myös etelän lämpö houkutti lokakuussa suomalaisia ja matkoja Välimerelle tehtiin 47 prosenttia enemmän kuin viime vuoden lokakuussa. Kotimaan maksullisen majoituksen sisältäneet vapaa-ajanmatkat pysyivät samalla tasolla kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana.

Suomalaisten tekemät yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat lokakuussa 2011 ja niiden vuosimuutos, ennakkotiedot

	Matkoja lokakuussa	Vuosimuutos, % 10/2011 - 10/2010	Matkoja tammi - lokakuussa	Kumulatiivinen vuosimuutos, % 1-10/2011 - 1-10/2010
Kotimaanmatkoja maksullisessa majoituksessa	474 000	0	5 103 000	-2
Mökki- ja vierailumatkat	2 180 000	-8	21 972 000	2
Kotimaanmatkoja yhteensä	2 654 000	-7	27 075 000	1
Ulkomaanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	419 000	9	3 701 000	8
- Viroon	97 000	14	896 000	15
- Ruotsiin	41 000	58	344 000	-14
- muut maat	280 000	2	2 460 000	9
Risteilyt, yöpyminen vain laivalla	174 000	10	1 301 000	10
- Viroon	53 000	39	382 000	13
- Ruotsiin	115 000	-4	896 000	8
Ulkomaanmatkoja yhteensä	593 000	9	5 002 000	8
Vapaa-ajanmatkoja yhteensä	3 247 000	-5	32 077 000	2

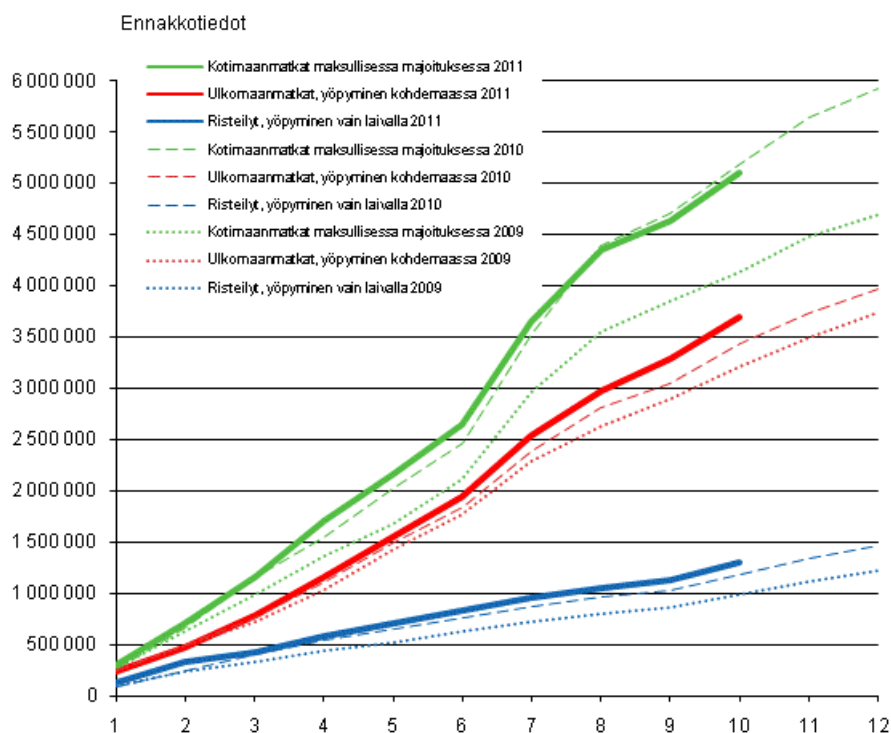
Suomalaiset tekivät lokakuussa yhteensä 593 000 yöpymisen sisältänyttä vapaa-ajanmatkaa ulkomaille. Matkoja, joiden aikana yövyttiin kohdemaassa, tehtiin 419 000. Näistä Viroon suuntautui 23 prosenttia ja Ruotsiin 10 prosenttia. Risteilyt, joiden aikana yövytään ainoastaan laivalla, suuntautuivat lähinnä Ruotsiin ja Viroon.

Kotimaassa suomalaiset tekivät 2,7 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa. Tämä on 7 prosenttia vähemmän kuin vastaavana aikana vuotta aiemmin. Suurin osa matkoista, 2,2 miljoonaa, oli ilmaismajoitusmatkoja joko omalle mökille, sukulaisten tai tuttavien luokse tai matkalla käytettiin muuta ilmaista majoitusta.

Ennakkotiedot ilmenevät Tilastokeskuksen Suomalaisten matkailu -tutkimuksesta, jota varten haastateltiin marraskuussa 1 374 Suomessa asuvaa 15–74-vuotiasta henkilöä.

Lopulliset vuositiedot Suomalaisten matkailu -tutkimuksesta julkaistaan tilaston kotisivulla tilastovuotta seuraavan vuoden toukokuussa.

Suomalaisten vapaa-ajanmatkat, kumulatiivinen kertymä kuukausittain 2009–2011, ennakkotiedot

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa lokakuussa 2011, suosituimmat kohdemaakunnat	4
Liitetaulukko 2. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ulkomaille lokakuussa 2011, suosituimmat kohdemaat	4
Laatuseloste:	5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa lokakuussa 2011, suosituimmat kohdemaakunnat

Kohdemaakunta	Matkoja lokakuussa	
	Yhteensä	%
Matkat yhteensä	474 000	100
Uusimaa	98 000	21
Pirkanmaa	74 000	16
Varsinais-Suomi	53 000	11
Pohjois-Pohjanmaa	53 000	11
Lappi	35 000	7
Pohjois-Savo	26 000	6
Pohjois-Karjala	24 000	5
Keski-Suomi	23 000	5
Kainuu	15 000	3
Etelä-Karjala	12 000	2
Pohjanmaa	12 000	2

Liitetaulukko 2. Yöpymissä sisältäneet vapaa-ajanmatkat ulkomaille lokakuussa 2011, suosituimmat kohdemaat

Kohdema	Matkoja lokakuussa	
	Yhteensä	%
Matkat yhteensä	419 000	100
Viro	97 000	23
Espanja	44 000	11
Ruotsi	41 000	10
Kreikka	41 000	10
Britannia	27 000	6
Italia	26 000	6
Ranska	15 000	4
Venäjä	15 000	4
Turkki	15 000	4
Saksa	12 000	3

Laatuseloste: Suomalaisten matkailu

Tilastotietojen relevanssi

Suomalaisten matkailu -tutkimus sisältää tietoa suomalaisten tekemistä matkoista ja vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrästä. Tutkimuksen kohteena ovat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille.

Tutkimuksen tietoja käytetään suomalaisten kotimaanmatkailun ja ulkomaille suuntautuvan matkailun seuraamisessa. Tiedot on tarkoitettu erityisesti valtionhallinnon, matkailualan yritysten ja järjestöjen sekä tutkijoiden käyttöön. Valtionhallinnon osalta tietoja käytetään lähinnä Suomen Pankin maksutaselaskelmissa. Tutkimuksen tietoja raportoidaan myös Eurostatille eli Euroopan yhteisön tilastovirastolle matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) mukaisesti.

Tilastokeskus kerää tilaston tiedot otospohjaisella puhelinhaastattelututkimuksella. Otoshenkilöt edustavat Suomessa vakituisesti asuvaa 15–74-vuotiasta väestöä.

Tiedot kerätään vapaaehtoisuuteen perustuen. Yksilökohtaiset tutkimustiedot ovat tilastolain (280/2004, 12§) mukaan luottamuksellisia.

Matkailun määritelmään liittyy olennaisesti tavanomaisen elinpiirin käsite. Maailman matkailujärjestön (World Tourism Organisation, WTO) mukaan matkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevaan paikkaan ja oleskelevat siellä korkeintaan yhden vuoden.

Matkakohteiden luokituksessa käytetään Tilastokeskuksen kunta- ja valtioluokitusta tilastovuodelta.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Suomalaisten matkailu -tutkimus käsittää kaksi erillistä tutkimusta. Toinen on kuukausittain tehtävä matkatutkimus, jossa tiedustellaan koti- ja ulkomaanmatkojen lukumääriä ja matkojen ominaisuuksia kuvaavia tietoja, ja toinen on kerran vuodessa tehtävä ns. vuositutkimus, jonka avulla selvitetään vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määriä. Tutkimukset ovat otospohjaisia puhelinhaastattelututkimuksia, joissa käytetään tietokoneavusteisia haastattelulomakkeita.

Matkatutkimuksen haastattelut tehdään keskitetysti Tilastokeskuksen puhelinhaastattelu- eli CATI-keskuksesta. Tiedot kerätään tutkimusvuoden helmikuun ja tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuun välisenä aikana. Haastattelut käydään kunkin kuukauden alusta 2–3 viikon aikana.

Matkustaneita henkilöitä selvittävän vuositutkimuksen tiedot kerätään tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammi–helmikuussa. Tilastokeskuksen kenttähaastattelijat tekevät haastattelut puhelimitse eri puolilla Suomea.

Kummassakin osatutkimuksessa perusjoukkona on väestötietojärjestelmän 15–74-vuotias Suomessa vakituisesti asuva väestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät kuitenkin pysyvästi laitoksessa olevat henkilöt. Otokset poimitaan systemaattisella otannalla, ja ne edustavat perusjoukkoa kattavasti iän, sukupuolen, asuinalueen ja äidinkielen suhteen.

Matkatutkimuksen otoskoko on vuodessa yhteensä 26 400 henkilöä. Tilastovuotta koskevat tiedot saadaan 12 erillisellä otoksella. Otoskoko on kuukaudessa 2 200 henkilöä. Samaa otosta käytetään myös kuukausittaisen kuluttajabarometrin tiedonkeruussa. Haastatteluissa kohdehenkilöiltä kysytään tietoja haastattelukuukautta edeltävän kuukauden aikana päättyneistä matkoista.

Matkustaneita henkilöitä koskevan vuositutkimuksen otoskoko on 2 150–2 400 henkilöä eli se vaihtelee jonkin verran vuosittain. Vuositutkimus tehdään Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen liitännäistutkimuksena. Vuositutkimuksessa vastaukset esitettyihin kysymyksiin ovat kyllä/ei-muotoa. Haastatteluissa käydään läpi erilaisia matkaryhmiä, ja kohdehenkilöiltä kysytään, oliko hän tehnyt tämän matkaryhmän matkoja viitevuoden aikana.

Matka- ja vuositutkimuksen vastaustiedot korotetaan painokertoimilla perusjoukon tasolle.

Vuositutkimuksessa painokertoimet lasketaan sukupuolen mukaan siten, että tilastovuotta edeltävän vuoden lopun 15–74-vuotiaiden naisten ja miesten väestömäärät jaetaan saatujen haastatteluiden eli vastanneiden

kohdehenkilöiden vastaavilla määrillä. Matkatutkimuksessa menetellään vastaavalla tavalla, mutta painokertoimet lasketaan erikseen kunkin haastattelukuukauden aikana saadulle aineistolle.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Matkatutkimuksen tietosisältöä laajennettiin erityisesti vuosina 1995–1997 vastaamaan EY:n matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia. Vuonna 1996 tutkimuksen piiriin sisällytettiin yöpymisen sisältävien matkojen lisäksi ulkomaille tehdyt päivamatkat, joten nykyisessä laajuudessaan tutkimus antaa varsin kattavan kuvan suomalaisten matkailusta. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät enää ainoastaan kotimaan päivamatkat.

Matkatutkimuksen vastauskato vuositasolla on keskimäärin 33 prosenttia ja matkustaneita henkilöitä koskevan vuositutkimuksen keskimäärin 24 prosenttia.

Kato on yksi merkittävämpiä virhelähteitä, sillä kadon suuruus vaikuttaa välittömästi painokertoimien suuruuteen. Mitä suurempi kato on, sitä suuremmiksi painokertoimet muodostuvat.

Otannasta aiheutuvaa satunnaisvaihtelua kuvataan matkojen ja matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaateille laskettujen 95 prosentin luottamusvälien avulla.

Tulokset esitetään tuhannen tarkkuudella ja alle 10 000 olevat lukumäärät merkitään epävarmaksi tiedoksi.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Ennakollisia kuukausitietoja matkojen määristä julkaistaan 4–5 viikon kuluessa tilastokuukauden päättymisestä.

Lopulliset vuositiedot julkaistaan Suomalaisten matkailu -tutkimuksen kotisivuilla tilastovuotta seuraavan vuoden toukokuussa.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Ennakolliset kuukausitiedot matkojen määristä ovat nähtävillä Tilastokeskuksen Internet-sivuilla.

Lopulliset vuositiedot julkaistaan vain Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Suomalaisten matkailu -vuosijulkaisua tuotettiin painettuna tilastovuoteen 2008 asti.

Lisäksi vuositietoja matkoista on saatavilla matkaryhmittäin ja kohdealueittain Internet-sivujen tietokantapalvelussa. Matkaryhmittäiset aikasarjat alkavat vuodesta 1991 ja kohdealueittaiset vuodesta 2000.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Säännöllisesti matkatutkimusta on tehty vuodesta 1991 alkaen. Vuosina 1991–1994 Tilastokeskus tuotti matkatutkimusta Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) toimeksiannosta. Nämä vuodet ovat keskenään vertailukelpoisia, sillä käytössä olivat yhdenmukaiset menetelmät. Vuonna 1995 tutkimus siirtyi kokonaan Tilastokeskukselle. Samana vuonna aloitetut sisällölliset ja menetelmälliset muutokset ovat vaikuttaneet tietojen vertailukelpoisuuteen vuosien 1995–1999 välillä. Matkatutkimuksen tietosisältö sekä laskenta- ja tiedonkeruumenetelmät pysyivät ennallaan vuosina 2000–2009. Tiedonkeruussa tapahtuneen muutoksen takia luvut vuodesta 2010 lähtien eivät ole täysin vertailukelpoiset edeltäviin vuosiin.

Vuoden 2000 alussa tutkimusta alettiin tehdä joka kuukausi yhdessä Kuluttajabarometrin kanssa keskitetysti. Tätä ennen tutkimuksen tiedot kerättiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tiedonkeruun yhteydessä, neljännesvuosittain vuosina 1996–1999 ja sitä ennen kolmannesvuosittain.

Vuonna 2000 matkan enimmäispituus muuttui 90 päivästä 365 päivään Maailman matkailujärjestön (WTO) ohjeiden mukaisesti. Tietojen vertailtavuutta heikentää jonkin verran myös se, että alkaneiden matkojen sijaan tilastovuodesta 2000 alkaen kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja tutkimusjaksolla päättyneistä matkoista.

Tiedonkeruuta muutettiin vuonna 2010 siten, että haastattelukuukauden tutkimusjaksoa on lyhennetty kahdesta kuukaudesta yhteen kuukauteen, eli tiedustelu koskee vain haastattelukuukautta välittömästi edeltäneen kuukauden aikana päättyneitä matkoja aiemman kahden edellisen kuukauden sijaan. Aikaisemmin lopulliset tiedot kunkin kuukauden matkojen määristä saatiin kahden eri otoksen keskiarvona, muutoksen jälkeen luvut perustuvat yhteen otokseen.

Tiedot matkustaneista henkilöistä ovat hyvinkin vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Vuositutkimusta matkustaneista henkilöistä on tehty aina vuodesta 1991 lähtien työvoimatutkimuksen yhteydessä.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Suomalaisten matkailu -tutkimus tilastoi matkailun kysyntää. Matkailun tarjontaa Suomessa kuvataan kuukausittain ja vuosittain julkaistavassa Tilastokeskuksen **Majoitustilastossa**. Se sisältää tietoja mm. hotellien majoituskapasiteetista ja sen käytöstä sekä yöpymisistä majoitusliikkeissä matkailijan asuinmaan mukaan eriteltynä.

Rajahaastattelututkimus selvittää puolestaan Suomessa käyvien ulkomaisten matkailijoiden määrää, ulkomaisten matkailijoiden motiiveja tulla Suomeen ja heidän rahankäyttöään Suomessa oleskelun aikana. Rajahaastattelututkimuksen raportit ovat luettavissa Matkailun edistämiskeskuksen Internet-sivuilla. Rajahaastattelututkimus on Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) ja Tilastokeskuksen yhteistyöhanke.

Suomen ja ulkomaiden välistä matkustajaliikennettä tilastoivat meriliikenteen osalta **Liikennevirasto** ja lentoliikenteen osalta **Finavia**. Näistä tilastoista ei kuitenkaan käy ilmi matkailijoiden kotimaa.

Lisätietoja

Taru Tamminen (09) 1734 2243

Vastaava tilastojohtaja:

Hannele Orjala

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Suomalaisten matkailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute